

[Jørgen Jørgensen.]

betydelig Grad; denne omtrent tredoblede Gæld ligger i Dag paa et forholdsvis færre Antal Ejendomme end før 1914, og det er denne Ulighed i Gældsbyrden, der gør, at Renteudgiften er faretruende i dansk Landbrugs Økonomi.

Nu har man gennem en Række Foranstaltninger, hvortil den almindelige Befolkning i høj Grad har bidraget, i de Aar, der er gaaet, sikret Landbruget saa godt, som det under de givne Forhold var muligt, og i hvert Fald hindret, at det store Sammenbrud i Landbruget er sket, som vilde være blevet Følgen, hvis der ingenting var foretaget efter det mægtige Prisfald, vi har været ude for. Jeg siger, at til disse Støtteforanstaltninger har hele den jævne Del af Befolkningen givet sit Bidrag. Det vil derfor efter mit Skøn være fuldkommen rimeligt at sige, at naar Landbrugets Gældsforhold nu skal gøres op til Bunds, da maa den Kapital, der i høj Grad er blevet sikret ved de Foranstaltninger, der i de sidste Aar er gennemført, yde sit Bidrag til at komme over de Vanskeligheder, som Landbruget staar i. Og jeg kan ikke se rettere, end at Rentenedsættelsen, Rentetilskuddet og den Maade, det skaffes til Veje paa, og i nogen Grad Aktieskatten er Udtryk for; at Kapitalen nu maa yde sit Bidrag til at skaffe Landbruget Vilkaar, der gør det muligt for dette Erhverv at komme igen, uden at et stort Sammenbrud finder Sted.

De fleste vil vel være enige om, at det havde været meget ønskeligt, om vi kunde have undgaaet yderligere Nedsættelse af Indlaansrenten i Banker og Sparekasser, men jeg maa mene, at naar en saadan her er foreslaaet, er det ud fra det Synspunkt, at den er en Nødvendighed af Hensyn til Konverteringen, ikke for at skaffe de Penge ind, som denne Indbetaling fra Pengeinstitutterne bringer, for de Penge, det her drejer sig om, disse 15 Mill. Kr., kunde jo nok skaffes paa en anden Maade og saaledes, at de store Indkomster her i Landet i højere Grad havde ydet et Bidrag, men man mener, at det er en Nødvendighed af Hensyn til en Gennemførelse af Konverteringen, at Indlaansrenten bliver mindre.

Jeg peger paa, at nu har vi i Tiden siden 1933, da Forslag om Rentelettelse første Gang blev gennemført, hørt Bebrejdelser i mange Kredse for, at denne Rentesenkning ikke blev gjort mere dybtgaaende, at vi ikke dengang gik ned til en Indlaansrente paa $2\frac{1}{2}$ pCt. Det Udvalg, der har arbejdet med disse Ting, og hvori Landbru-

gets Mænd har været repræsenteret, har foreslaaet en Rentesats for Indlaan paa $2\frac{1}{2}$ pCt., ogsaa ud fra det Synspunkt, at naar man tilstræber et lavere Renteniveau, maa det nødvendigt føre med sig, at Indlaansrenten ogsaa gaar ned.

Jeg tror ogsaa, at de Folk, som har deres Penge anbragt i Sparekasser og ved denne Rentenedsættelse vil faa en Nedgang i Indtægt, vil forstaa, at de derigennem er med til at skabe øget Sikkerhed for Anbringelsen af deres Penge, hvad der for dem er mere værdifuldt, end om de i nogen Tid kan opnaa en højere Rente. En stor Del af disse Sparere vil ogsaa paa anden Maade være interesserede i, at Renten gaar ned. De vil være det, fordi de selv ogsaa er Laanere; de vil være det, fordi de selv i mange Tilfælde er Kautionister for andre, som faar en betydelig Lettelse gennem Rentesænkningen; de vil være det, fordi de har Børn og disse er interesserede i, at Renten sættes ned.

Saa maa vi heller ikke glemme, at i Øjeblikket forrentes en meget betydelig Del af den Kapital, der indestaar i Banker og Sparekasser, kun med de 3 pCt., der her foreslaas, og at en stor Del af Kapitalen kun forrentes med $2\frac{1}{2}$ pCt. og derunder. I den Opgørelse, der foreligger fra Gældsudvalget, er det opgjort, at Indskyderne i københavnske Banker og Sparekasser ingen Steder faar over 3 pCt. i Rente, og at en meget væsentlig Del af den Kapital, der indestaar i disse Pengeinstitutter, forrentes med under $2\frac{1}{2}$ pCt.

Lovforslaget har ikke helt fulgt Kravet om, at Indlaansrenten skal nedsættes til $2\frac{1}{2}$ pCt., det, som var Kravet fra Landbo- og Husmandsforeninger for halvandet Aar siden, og som der er stillet Forslag om fra Gældsudvalgets Side. Man er foreløbig standset ved de 3 pCt. og har nøjedes med en Bemyndigelse til at gaa videre, hvis det viser sig nødvendigt.

Jeg siger igen, at naar man er gaaet til denne Nedsættelse, er det efter min Opfattelse udelukkende for at underbygge og støtte Konverteringsbestrebelseerne og ikke i væsentlig Grad for at skaffe de Penge, som der er Brug for, fordi jeg mener, det var muligt at faa disse Penge fra Kredse, som taget over en Bank var bedre i Stand til at betale; men som Forholdet nu en Gang ligger, vil jeg ikke anse det for muligt at komme uden om en Nedsættelse af Indlaansrenten.

Der er ogsaa en Ting; jeg synes, man maa henlede Befolkningens Opmærksomhed paa. Man kan nu ikke Gang paa Gang kræve, som Befolkningen kræver, lavere Rente paa alle